Jens Stoltenberg, Finansminister
Cecilie Myrseth, Næringsminister
Sigrun Aasland, Klima- og miljøminister
Lene Vågslid, Barne- og familieminister

Avsendere: LO, HK Norge, Fellesforbundet, Fagforbundet, Forbrukerrådet, Framtiden i våre hender, Vend og Hovedorganisasjonen Virke

Netthandel fra plattformer som Temu og Shein utfordrer forbrukernes trygghet, like vilkår og miljø

Vi som stiller oss bak dette oppropet deler en felles bekymring for den kraftige veksten i netthandel fra plattformer etablert utenfor EØS, som Temu og Shein, og konsekvensene dette har for tryggheten til norske forbrukere og arbeidstakere, like konkurransevilkår, miljøet og norsk verdiskaping. Gjentatte ganger er det avdekket farlige stoffer, brannfarlig elektronikk og utrygge leker til salgs hos disse plattformene. Samtidig ankommer 158.000 varer til Norge daglig, ifølge nye tall fra Tolletaten.

Utviklingen i Europa viser at det nytter å ta grep. Etter at nye tiltak rettet mot denne typen lavverdiforsendelser ble innført, falt handelen fra Temu og Shein i Sverige med rundt 60 prosent sammenlignet med nivåene i 2025, og tall fra Finland viser en tilsvarende utvikling. Norge kan ikke stå på sidelinjen.

Derfor ber vi om at følgende tiltak iverksettes:

- **Like konkurransevilkår**
  Plattformer utenfor EØS som selger varer til norske forbrukere, må møte de samme kravene til sikkerhet, miljø, menneskerettigheter, aktsomhetsvurderinger og ansvar i leverandørkjedene som aktører i Norge og resten av EØS. Norge må raskt innføre EØS-relevante regelverk som sikrer at også disse plattformene tar ansvar for produktene de selger, fremfor at ansvaret i praksis legges på forbrukeren.

- **Styrket kontroll ved grensen**
  Regjeringen må sikre økte ressurser til nødvendig kontroll av den enorme varestrømmen fra plattformer etablert utenfor EØS som legger stort press på norske kontrollmyndigheter. Utredningen av et kontrollgebyr bør følges opp for å sikre tilstrekkelig finansiering av kontroll og håndheving.

- **Unngå gratispassasjerer**
  Plattformer utenfor EØS som selger varer til norske forbrukere, må pålegges de samme økonomiske forpliktelsene som norske virksomheter, inkludert vederlag til produsentansvar og andre miljøordninger.

- **Grep mot manipulerende markedsføring**
  Myndighetene må vurdere tiltak mot manipulerende salgsteknikker og aggressiv markedsføring, og sikre at Forbrukertilsynet har tilstrekkelige ressurser til håndheving.

- **Norge må følge nabolandene**
  God forbrukerbeskyttelse krever internasjonalt samarbeid. Norske reguleringer bør der det er mulig være harmonisert med EUs tiltak mot uregulerte netthandelsplattformer. Dette vil også sikre en mer rettferdig konkurranse.

Bakgrunn for oppropet

Sikre like konkurransevilkår

Bedrifter etablert i Norge opererer under omfattende krav knyttet til produktsikkerhet, miljø, forbrukerrettigheter og menneskerettigheter. Etterlevelse av disse kravene er en forutsetning for trygg og ansvarlig handel, men innebærer betydelige kostnader. Beregninger fra Svensk Handel viser at så mye som 40 prosent av varekostnaden kan knyttes til krav om etterlevelse av regelverk.

Når netthandelsplattformer utenfor EØS kan selge de samme produktene inn i Norge uten at reglene håndheves tilsvarende, skapes en urimelig konkurransefordel. Dette utfordrer seriøse virksomheter, norsk verdiskaping og arbeidsplasser i handelsnæringen, som er den største arbeidsgiveren i privat sektor.

Utvidet produsentansvar for tekstiler som snart trer i kraft, illustrerer utfordringen godt: Når netthandelsplattformer utenfor EØS kan selge produkter til norske forbrukere uten å omfattes av tilsvarende krav, utfordres både finansieringen av miljøordningene og prinsippet om like konkurransevilkår. Når noen aktører er gratispassasjerer i produsentansvarsordningene, ender i praksis norske innbyggere opp med å ta regningen gjennom økte renovasjonsgebyrer.

Styrk kontrollen med varer til norske forbrukere

Den kraftige veksten i varestrømmen fra netthandelsplattformer utenfor EØS utfordrer myndighetenes evne til å føre kontroll med produktene som kommer inn på det norske markedet. Stikkprøver i Norge og på tvers av Europa har avdekket produkter med ulovlige kjemikalier og andre sikkerhetsutfordringer. Når kontrollevnen ikke er dimensjonert for de voldsomme varestrømmene, vil enda flere utrygge produkter nå hjem til norske forbrukere.

Produkter med ulovlige kjemikalier eller sikkerhetsmangler utgjør også en risiko for arbeidstakere innen transport, lager, avfallshåndtering og gjenvinning. Effektive kontrollordninger er derfor viktige for å ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø.

Vi kan ikke risikere at tilgang til trygge produkter blir et spørsmål om økonomi. Alle forbrukere skal kunne stole på at produkter som selges i Norge oppfyller grunnleggende krav til helse, miljø og sikkerhet. Utfordringen ligger hos aktører som ikke etterlever regelverket, ikke hos forbrukerne.

En sirkulær økonomi forutsetter trygge produkter

Veksten i handel fra uregulerte netthandelsplattformer utfordrer målene om en mer sirkulær økonomi. Store volum av billige produkter med kort levetid bidrar til økt avfall og høyere miljøbelastning. Overgangen til mer bærekraftige forbruksmønstre forutsetter at varer av god kvalitet og med lang levetid er tilgjengelige for folk flest.

Produkter som inneholder ulovlige eller ukjente kjemikalier kan ikke trygt inngå i ombruk, reparasjon og materialgjenvinning, og utfordrer dermed målet om giftfrie kretsløp. Manglende sporbarhet gjør det også vanskeligere å vite om produktene er produsert i tråd med grunnleggende krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom verdikjeden.